

Šifra tekmovalca/-ke

ŠOLSKO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA OSNOVNO ŠOLO 2025/2026

Tekmovalna skupina: Osnovna šola A (8. in 9. razred)

Draga tekmovalka, dragi tekmovalec!

Pred tabo je šolsko tekmovanje s področja geografije. Veseli nas, da na njem sodeluješ.

Najprej prilepi svojo šifro v za to predvideni prostor.

Uporabljaš lahko kemični svinčnik ali nalivno pero.

Naloge rešuj tako, da odgovore v sklopu A vpišeš v preglednico na ocenjevalnem obrazcu, odgovore v sklopu B pa čitljivo napišeš na predvidena mesta pri posamezni nalogi oz. obkrožiš črke pred ustreznimi rešitvami. Odgovore iz sklopa A bomo upoštevali le, če bodo zapisani v preglednici na ocenjevalnem obrazcu. Če se zmotiš, napačen odgovor prečrtaj in jasno zapiši novo rešitev.

Za reševanje nalog v sklopih A in B imaš na voljo 90 minut. Število točk, ki jih lahko dosežeš v tem delu, je 50.

Želimo ti veliko uspeha.

Državna tekmovalna komisija

Šifra tekmovalca/-ke

OCENJEVALNI OBRAZEC

ŠOLSKO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA OSNOVNO ŠOLO 2025/2026

Tekmovalna skupina: Osnovna šola A (8. in 9. razred)

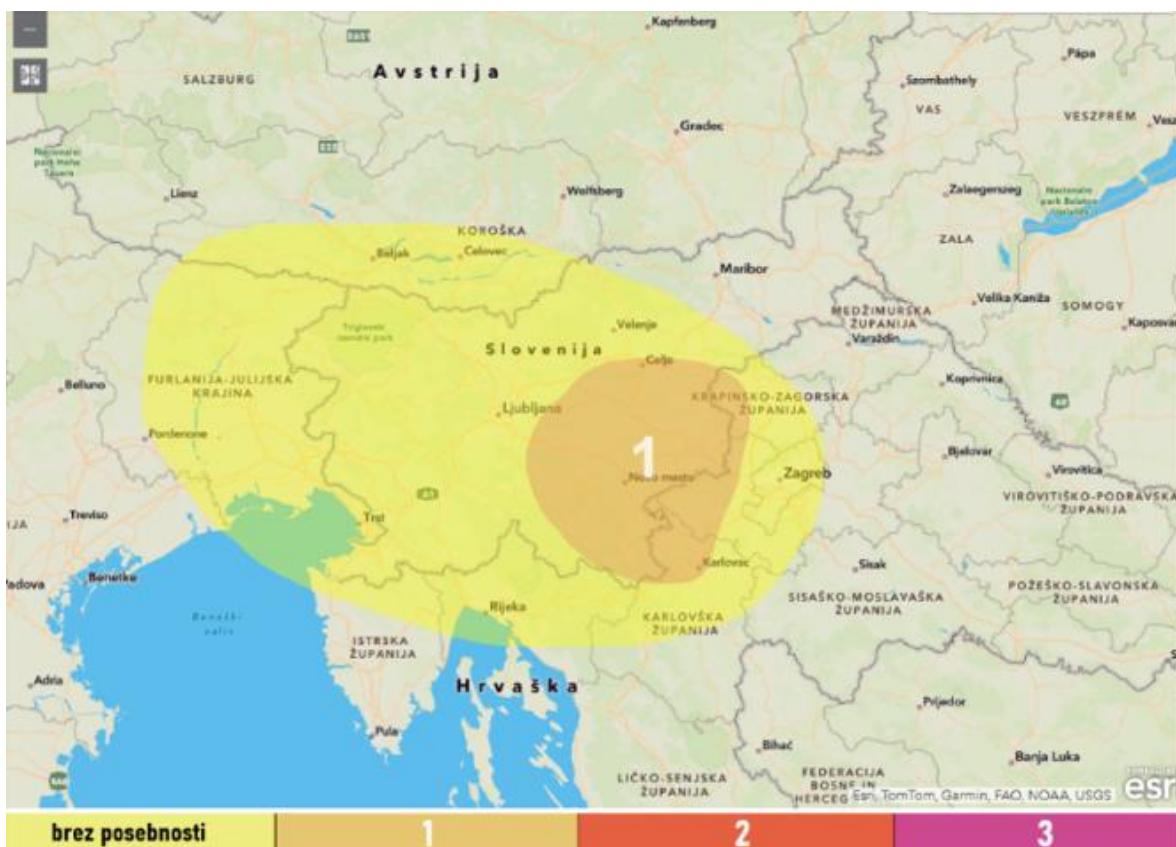
SKLOP	NALOGA	MOŽNO ŠT. TOČK	ODGOVOR
A	1.	1	
	2.	1	
	3.	1	
	4.	1	
	5.	1	
	6.	1	
	7.	1	
	8.	1	
	9.	1	
	10.	1	
	11.	1	
	12.	1	
	13.	1	
	14.	1	
	15.	1	
	16.	1	
	17.	1	
	18.	1	
	19.	1	
	20.	1	
SKUPNO ŠTEVILO TOČK		20	

SKLOP	NALOGA	MOŽNO ŠT. TOČK	DOSEŽENO ŠT. TOČK
B	21.	2	
	22.	1	
	23.	1	
	24.	2	
	25.	1	
	26.	1	
	27.	1	
	28.	1	
	29.	2	
	30.a	1	
	30.b	2	
	31.	1	
	32.	1	
	33.	2	
	34.	2	
	35.	1	
	36.a	1	
	36.b	1	
	37.	2	
	38.	1	
	39.	2	
	40.	1	
SKUPNO ŠTEVILO TOČK		30	

SKLOP A

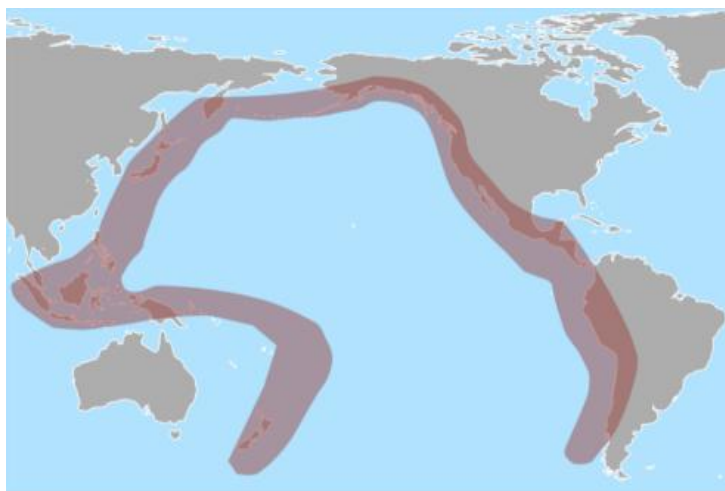
Pri nalogah od 1 do 20 v sklopu A izberi pravilni odgovor in črko pred njim zapiši na ocenjevalni obrazec. Slike 1,2 in 3 pripadajo nalogam v sklopu A.

Slika 1: Pojav neviht nad Slovenijo dne 16. 9. 2025



Vir: (b.d.). <https://neurje.si/storm-alarm-map/>. (citirano 16. 9. 2025)

Slika 2: Zemljevid Tihega oceana



Vir: Wikipedia. (b. d.). Vulkanizem. <https://sl.wikipedia.org>

Slika 3: Rastlinstvo v Afriki



Vir: Wikipedia. (b. d.). Podnebje in rastlinstvo Afrike. <https://sl.wikipedia.org>

SKLOP A

Pri nalogah od 1 do 10 v sklopu A izberi pravilni odgovor in črko pred njim zapiši na ocenjevalni obrazec.

Slika 4: Tropska rastlina



Vir: Wikipedia. (b. d.). *Plantaza na Tajvanu*. <https://sl.wikipedia.org>

1. Plantaza katere tropske rastline je na Sliki 4?

- a) Avokada.
- b) Ananasa.
- c) Kokosovega oreha.
- d) Manga.
- e) Bananovca.

Slika 5: Izdelek iz naravnih vlaken



Vir: Wikipedia. (b. d.). *Sisal produkti*. <https://sl.wikipedia.org>

2. Slika 5 prikazuje izdelek iz naravnega vlakna sisal. Iz katere rastline ga pridobivajo?

- a) Iz jute.
- b) Iz agave.
- c) Iz kokosa.
- d) Iz lanu.
- e) Iz bombaža.

3. Kateri od naštetih krajev ni neposredno ob reki Savi?

- a) Krško.
- b) Sevnica.
- c) Laško.
- d) Litija.
- e) Medvode.

4. Drugi najvišji vrh v Sloveniji je:

- a) Jalovec.
- b) Mangart.
- c) Špik.
- d) Škratica.
- e) Grintavec.

5. Relativna višina med domom Planika pod Triglavom (2401 m) in najvišjim vrhom Slovenije je:

- a) 453 m.
- b) 460m.
- c) 463 m.
- d) 473 m.
- e) 563 m.

6. Do kolikšne nadmorske višine sega pri nas v povprečju zgornja gozdna meja?

- a) 1500 m.
- b) 1550 m.
- c) 1750 m.
- d) 2100 m.
- e) 2500 m.

7. Prebivalci, ki živijo na Grenlandiji, ob Zalivu sv. Lovrenca in ob obali Severne Amerike vse do sosednje severovzhodne obale Sibirije, so:

- a) Laponci.
- b) Inuiti.
- c) Japiki.
- d) Samojedi.
- e) Mongoli.

8. Znanstveniki, ki se ukvarjajo z raziskovanjem zgodovine in dinamike plavajočega ledu, sezonskega snega, ledenikov in ledenih plošč so:

- a) Glaciologi.
- b) Speleologi.
- c) Geologi.
- d) Ornitologi.
- e) Astrologi.

Slika 6: Oblika padavin

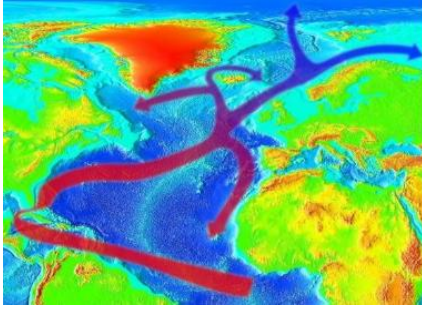


Vir: Wikipedia. (b. d.). *Oblika padavin*. <https://sl.wikipedia.org>

9. Na Sliki 6 je naravna nesreča, ki povzroča največjo škodo v zimskem času na sadnem drevju, v gozdovih in na najrazličnejših infrastrukturnih objektih. Imenuj ta pojav.

- a) Sodra.
- b) Toča.
- c) Žled.
- d) Ivje.
- e) Sneg.

Slika 7: Morski tokovi v severnem Atlantiku



Vir: Wikipedia. (b. d.). Zalivski tok. <https://sl.wikipedia.org>

10. Vzdolž katerega otoka znanstveniki merijo in dokumentirajo vpliv krčenja ledu oz. njegovo spremembo na poti Zalivskega toka? Otok na Sliki 7 je večinoma obarvan z rdečo barvo.

- a) Arktike.
- b) Antarktike.
- c) Grenlandije.
- d) Aljaske.
- e) Islandije.

11. Kateri tip rastlinstva je na Sliki 3?

- a) Makija.
- b) Stepa.
- c) Tajga.
- d) Puščava.
- e) Savana.

12. Katera celina ima največje število velemest?

- a) Evropa.
- b) Afrika.
- c) Azija.
- d) Južna Amerika.
- e) Avstralija.

13. Viktorijini slapovi so na meji dveh držav. Katerih?

- a) Zambije in Zimbabveja.
- b) Maroka in Alžirije.
- c) Gane in Nigerije.
- d) Paragvaja in Brazilije.
- e) Egipta in Etiopije.

14. Kako imenujemo območje na obeh straneh Tihega oceana, kjer se nahaja 75 % vseh vulkanov. Pomagaj si s Sliko 2.

- a) Jedrno območje.
- b) Depresija.
- c) Arktični krog.
- d) Ognjeni obroč.
- e) Magnetna anomalija.

15. Katera reka ločuje Alpe in Karpate?

- a) Volga.
- b) Ebro.
- c) Pad.
- d) Donava.
- e) Visla.

16. Pravilno zaporedje glavnih mest, skozi katera od zahoda proti vzhodu teče reka Donava je:

- a) Beograd, Bratislava, Budimpešta, Dunaj.
- b) Berlin, Dunaj, Budimpešta, Beograd.
- c) Dunaj, Bratislava, Budimpešta, Beograd.
- d) Bern, Dunaj, Bratislava, Budimpešta.
- e) Beograd, Bratislava, Budimpešta, Dunaj.

17. S pomočjo Slike 1 ugotovi, katera slovenska mesta so bila dne 16. 9. 2025 v 1. stopnji nevarnosti glede možnosti nastanka močnejših neviht z močnejšimi nalivi, vetrovnim pišem in možnostjo toče v premeru do 3 cm.

- a) Novo mesto, Metlika, Črnomelj, Dolenjske Toplice, Rimske Toplice.
- b) Metlika, Novo mesto, Črnomelj, Pivka, Straža.
- c) Črnomelj, Novo mesto, Brežice, Kranj, Osilnica.
- d) Metlika, Novo mesto, Vipava, Črnomelj, Šmarješke Toplice.
- e) Novo mesto, Sevnica, Kanal, Šmarješke Toplice, Osilnica.

18. Danes imata pomembno vlogo v gospodarstvu sever Aljaske in severozahod Sibirije zaradi bogatih nahajališč:

- a) premoga.
- b) bakra.
- c) nafte in zemeljskega plina.
- d) aluminija.
- e) litija.

19. Kako so do 19. stoletja imenovali ozemlje Antarktike?

- a) Pangea.
- b) Polus arcticus.
- c) Terra Australis.
- d) Cookova dežela.
- e) Dežela ledu.

Slika 8: Krčenje jezera



Vir: Wikipedia. (b. d.). Jezero 1989 in 2008. <https://sl.wikipedia.org>

20. Kako se imenuje jezero, ki je prikazano na sliki 8?

- a) Aralsko jezero.
- b) Kaspijsko jezero.
- c) Jezero Titicaca.
- d) Gornje jezero.
- e) Viktorijino jezero.

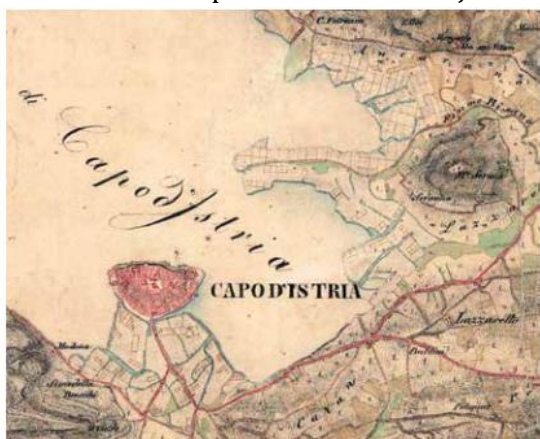
21. Poveži zgodovinska imena Kopra z opisi njihovih poimenovanj tako, da na črtice pred zgodovinskimi imeni v levem stolpcu vpišeš ustrezne črke iz desnega stolpca. (2 točki)

- | | |
|------------------|---|
| ___ Aegida | A – Prevod pomeni Kozji otok. |
| ___ Capraria | B – Poimenovanje po bizantinskemu cesarju. |
| ___ Capodistria | C – Italijansko ime mesta. |
| ___ Justinopolis | D – Prvotno rimsko ime za Koper. |
| | E – Ime za Koper po drugi svetovni vojni do samostojne Slovenije. |

22. Pojasni, kaj je po II. svetovni vojni vplivalo na razvoj mesta Koper kot slovenskega regionalnega urbanega središča. (1 točka)

23. Na Sliki 9 je mesto Koper na starem vojaškem zemljevidu. Zakaj se je mesto že v času Rimljanov začelo razvijati na otoku? (1 točka)

Slika 9: Mesto Koper na starem zemljevidu



Vir: Polšak, A. (2022). Prostorsko širjenje Kopra in njegovega pristanišča. *Geografija v šoli*, 30(1), stran 33. (citirano 23.9.2025).



24. Slika 10 prikazuje območja nekdanjih treh velikih solin pri Kopru.

K črkam A, B in C pripiši ustrezna imena teh solin tako, da ustrezno pripišeš naslednja imena: Bertoške, Smedelske in Serminske soline. (2 točki)

A: _____

B: _____

C: _____

Slika 10: Nekdanje soline na območju Kopra

Vir: Polšak, A. (2022). Prostorsko širjenje Kopra in njegovega pristanišča. *Geografija v šoli*, 30(1), 32–37.

25. Pojasni, kako se prostorsko izkazuje na Sliki 11, da je fotografija mesta Kopra nastala pred letom 1955. (1 točka)

Slika 11: Koper na stari fotografiji



Vir: Polšak, A. (2022). Prostorsko širjenje Kopra in njegovega pristanišča. *Geografija v šoli*, 30(1), stran 35. (citirano 23.9.2025).

26. Z zakonom iz leta 1871 so prepovedali ribolov: (1 točka)

- a) z mrežami.
- b) z eksplozivom.
- c) z lučjo.
- d) z roko.
- e) z ribiškimi čolni.

27. S pomočjo Slike 12 poimenuj tovarno za predelavo rib, ki je bila ustanovljena leta 1879 v Izoli. (1 točka)

- a) Argo.
- b) Delamaris.
- c) Ribič.
- d) De Langlade.
- e) Tuna.

Slika 12: Fotografija ribje konzerve



Vir: Wikipedia (b.d.). *Skuša picnic*.
<https://si.openfoodfacts.org/product/3838929567758/sku%C5%A1a-picnic> (M. Vidovič, 27.9.2025)

28. Katera vrsta rib je bila glavna surovina ribje industrije v Izoli pred zaprtjem dejavnosti? (1 točka)

- a) Bela riba.
- b) Rdeča riba.
- c) Plava riba.
- d) Zlata riba.
- e) Srebrna riba.

29. Pojasni, kdo so bili »Čožoti«? Iz katerega mesta so prihajali? (2 točki)

30. Oglej si Sliko 13 in odgovori na vprašanja.

a) Ribolov katere ribje vrste prikazuje fotografija?
(1točka)

b) S pomočjo Slike 13 navedi letni čas ali mesec ter način tovrstnega ribolova.
(2 točki)

Slika 13: Ribolov



Vir: Željan, K. (2024). Zgodovina ribištva: Nekoč pomembna dejavnost danes propada. *Revija GEA, letnik XXXIV(junij 2024)*, stran 26.

31. Slika 14 prikazuje zasebni otok CastaWay na Bahamih, ki služi kot ekskluzivno pristanišče za ladje Disney Cruise Line.
Zakaj ladjarji zakupujejo cele otoke za križarjenja?
(1 točka)

Slika 14: Otok CastaWay



Vir: Wikipedia (b. d.).Castaway Cay.
https://fi.wikipedia.org/wiki/Castaway_Cay#/media/Tiedosto:CastawayCayFlyingDutchman.jpg. (citirano 26. 9. 2025).

32. Zakaj se ladje z utekočinjenim zemeljskim plinom (LNG) kot gorivom kljub nižjim CO₂ izpustom še vedno obravnavajo kot okoljsko problematične? (1 točka)

33. Zapiši en vzrok in eno posledico gradnje ladij z več in več zabavišnimi vsebinami. (2 točki)

Vzrok: _____

Posledica: _____

Slika 15: Flišna obala



Vir: Brečko Grubar, V., 2025. Naravnogeografske lastnosti slovenske obale s poudarkom na njeni zgradbi in izoblikovanosti. *SOD-Sodelov@Inica Geografija pod zavihkom Tekmovanje s področja geografije*. <https://skupnost.sio.si/mod/folder/view.php?id=372864>, str. 9

34. S pomočjo Slike 15, ki prikazuje spodmol na vznožju strme obalne stene v Strunjanu, odgovori na vprašanja.

a) Kaj je abrazija?

b) Na kakšnih oblikah obale je najbolj izrazita?

(2 točki)

35. Strme obalne stene gradi kamnina fliš, ki je iz plasti (obkroži najustreznejši odgovor): (1 točka)

- a) apnenca, dolomita.
- b) laporovca, peščenjaka ali apnenčeve breče.
- c) prod, peska.
- d) apnenca, gline.
- e) gline in melja.

36. Za slovensko obalo sta značilni dve prevladujoči obliki obal.

a) S pomočjo Slike 16 poimenuj obliko obale v Jernejevem zalivu. (1 točka)

b) Naštej dve človekovi dejavnosti, zaradi česar je danes večina obale kot je ta na s Slike 16 močno spremenjena. (1 točka)

Dejavnost 1:

Dejavnost 2:

(2 točki)

Slika 16: Obala Jernejevega zaliva



Vir: Brečko Grubar, V., 2025. Naravnogeografske lastnosti slovenske obale s poudarkom na njeni zgradbi in izoblikovanosti. *SOD-Sodelov@Inica Geografija pod zavihkom Tekmovanje s področja geografije*. <https://skupnost.sio.si/mod/folder/view.php?id=372864>, str. 12 -13.

37. Na črtice pred vetrovi v levem stolpcu vpiši ustrezne črke iz desnega stolpca. (2 točki)

_____	burja	A severozahodnik
_____	tramontana	B severovzhodnik
_____	maestral	C južni veter
		D severnik

38. Arktično območje oz. Arktiko lahko opredelimo kot območje, kjer je povprečna julijska temperatura pod: (1 točka)

- a) 5 °C.
- b) 10 °C.
- c) 15 °C.

39. Permafrost na arktičnem območju in v hladnejših območjih severne poloble se zaradi podnebnih sprememb vse bolj tali.

Naštej dva ključna toplogredna plina, ki se sproščata zaradi taljenja permafrosta, in posredno vplivata na nadaljnje podnebne spremembe. (2 točki)

Toplogredni plin 1: _____

Toplogredni plin 2: _____

40. Za koliko bi se dvignila gladina morja, če bi se stopil ves led na Grenlandiji? (1 točka)

- a) 1 m.
- b) 3 m.
- c) 4 m.
- d) 7 m.
- e) 9 m.